

**Analiza impactului
la proiectul hotărârii de Guvern
pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului
Social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor
state și a Standardelor minime de calitate**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza de impact privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului Social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate
Data:	08.06. 2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Subdiviziunea:	Direcția politici în domeniul serviciilor sociale
Persoana responsabilă și datele de contact:	Cioinac Neonila, consultant principal Tel: 022 80 44 72 E-mail: neonila.cioinac@social.gov.md

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Procesul de aliniere a cadrului normativ și a practicilor din domeniul protecției sociale la Convenția Europeană a drepturilor omului, Convenția privind statutul refugiaților, precum și ale altor documente internaționale reprezintă o prioritate pentru Republica Moldova.

Republica Moldova a făcut pași importanți în gestionarea unui aflus mare de refugiați și refugiate din Ucraina, situație fără precedent pentru Republica Moldova, inclusiv prin Hotărârea Guvernului nr. 21/2023, privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina. Chiar dacă există Ordinul nr. 21 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Centrului de plasament pentru refugiați și normele de personal și cheltuieli,

Totodată, Guvernul Republicii Moldova, prin aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 21/2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina (Monitorul Oficial nr.21-22, art.38, 26.01.2023), în Anexa 2, acțiunea 3.2.1 stabilește nevoia de a elabora unui act normativ pentru asigurarea accesului la cazare a persoanelor beneficiare de protecție temporară.

Ținând cont de prevederile Hotărârii Guvernului nr.149/2021, dezvoltarea politicilor în domeniul protecției sociale este unul din domeniile de activitate ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale (MMPS) (art.6, al.2). Prin urmare, ministerul urmează să realizeze acțiunea 3.2.1, inclusiv elaborarea

analizei impactului privind organizarea și funcționarea Serviciului social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate.

Aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului Social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate ar reprezenta un instrument de perfecționare a cadrului legal, normativ și de politici cu impact pozitiv asupra îmbunătățirii serviciilor oferite persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state, iar la nivel general asupra realizării drepturilor persoanelor strămutate în Republica Moldova, conform standardelor internaționale.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Necesitatea reglementării modalității de organizare și funcționare a Serviciului social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate este determinată de noile realități generate de criză războiului din Ucraina, care a condus la un flux sporit de persoane care și-au părăsit locuința și țara. Datele UNHCR scot în evidență că mai mult de 814,0 mii persoane au traversat frontiera Republicii Moldova dinspre Ucraina, fiind înregistrate, la începutul lunii mai a anului curent, 107.645 persoane refugiate din Ucraina (<https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine>).

Încă din primele zile ale crizei refugiaților, în organizarea cazării, asigurării cu produse alimentare, de igienă, vestimentație și altele s-a înregistrat o implicare pleneră atât a instituțiilor statului, cât și a societății civile. Studiul „Cartografierea eforturilor organizațiilor societății civile, membre și parteneri APSCF, de sprijinire a refugiaților ucraineni în Republica Moldova” (APSCF, 2022) a identificat nevoia de a fi reglementate mecanisme clare cu privire la livrarea unui pachet standard de servicii pentru persoanele refugiate din Ucraina.

În temeiul prevederilor Hotărârii Parlamentului nr. 41/2022 privind declararea stării de urgență și a pct. 19 din Dispoziția nr. 1 din 24 februarie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, la 26 martie 2022, prin ordinul MMPS nr.21/2022 a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului de plasament temporar pentru refugiați și normele de personal și cheltuieli, centrului de plasament, acordându-se statut de structură socială specializată, destinat pentru cazarea temporară a străinilor din Ucraina. Regulamentul stabilește modul de funcționare și ordinea interioară a Centrilor etc.

Pentru a răspunde nevoilor refugiaților, autoritățile Republicii Moldova au creat 103 centre de plasament temporar pentru refugiați, cu o capacitate de aproximativ 10 mii persoane (https://www.anas.md/wp-content/uploads/2022/03/MDA_RAC_Monitoring_FS_RAC-capacity_RO_170322-1.pdf). La începutul lunii mai 2023, conform datelor Agenției Naționale Asistență Socială, funcționau 58 Centre de plasament temporar pentru refugiați, cu o capacitate de 3840 locuri, fiind ocupate în jur de 61%.

Datele **Raportului nr.1 privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor străine din Ucraina în contextul stării de urgență pentru perioada 25 februarie-30 aprilie 2022**, a Avocatului Poporului din 18.05.2022 (

[stra%CC%86ine-refugiate-18_05_22.pdf](#)), relevă o serie de deficiențe și probleme cu care se confruntă Centrele, printre care:

- infrastructură învechită și care necesită reparații,
- nedispunerea de acomodare rezonabilă pentru persoanele cu dizabilități;
- dotarea disproporționată a centrelor cu cele necesare;
- neasigurarea în toate centrelor a intimității beneficiarilor etc.

Raportul Avocatului Poporului include în șir de recomandări:

- necesitatea de reglementare la nivel național a standardelor minime și a procedurilor de cazare temporară pentru persoanele străine aflate în protecție temporară pe teritoriul Republicii Moldova;
- elaborarea unui concept unitar a centrelor destinate plasamentului temporar a persoanelor strămutate, orientat pe identificarea obiectivelor pentru cazare în zonele administrativ-teritoriale aflate în apropierea frontierei de stat cu Ucraina;
- revizuirea standardelor minime pentru centrele de plasament temporar existente, cu luarea în considerație a necesităților persoanelor cu nevoi speciale și a altor grupuri social vulnerabile (mame cu copii mici, persoane în etate etc.);
- raționalizarea distribuirii bunurilor adresate beneficiarilor din centrele de cazare temporară;
- asigurarea managementului pozitiv de gestionare a centrelor destinate plasamentului temporar a persoanelor strămutate, prin capacitatea personalului și instruirea acestuia, în contextul prevenirii unor abuzuri și a acțiunilor de discriminare eventual admise în privința persoanelor strămutate;
- asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal a beneficiarilor aflați în centrele de plasament temporar;
- monitorizarea condițiilor din centrele de plasament al refugiaților, inclusiv din perspectiva nediscriminării.

Astfel, reglementarea prin hotărâre de Guvern a standardelor minime de calitate pentru centrele de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state va asigura aplicarea unitară a prevederilor și respectarea drepturilor acestor persoane.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Apariția problemei – nevoia de a reglementa modul de organizare și funcționare a centrelor de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state – a fost determinată de o serie de cauze, reflectate inclusiv în rapoartele de monitorizare și studiile realizate:

- Lipsa unui cadru normativ de reglementare a noilor tipuri de servicii sociale destinate asistării persoanelor strămutate din alte state, inclusiv Ucraina, care determină dificultăți de monitorizare și evaluare a serviciilor prestate;
- Instituirea la momentul declanșării crizei a centrelor de plasament pentru persoanele refugiate din Ucraina în termeni alerți, care nu au respectat în toate cazurile standarde de calitate;

- Dificultăți de înțelegere a nevoilor refugiaților, în special a celor cu nevoi speciale, care să fie reflectate în amenajarea centrelor și prestarea de servicii;
- Costificare diferențiată a serviciilor prestate refugiaților din lipsa unui cadru normativ clar.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Criza refugiaților din Ucraina a determinat Guvernul Republicii Moldova și societatea în ansamblu să își mobilizeze eforturile în vederea sprijinirii persoanelor care necesitau suport și protecție. În Republica Moldova cu suportul partenerilor de dezvoltare și a întregii societăți, au fost organizate locuri de cazare, inclusiv centre de plasament pentru persoanele refugiate. Numărul acestora a evoluat de la 103 la 58, la începutul lunii mai 2023, conform datelor Agenției Naționale Asistență Socială (ANAS). În total capacitatea acestora era de 3840 locuri, fiind ocupate în jur de 61%.

În primele luni ale crizei, a fost dificilă coordonarea activității de asistare a refugiaților, fiind ulterior stabilit un mecanism de monitorizare a persoanelor beneficiare de servicii de plasament prin intermediul ANAS. În cadrul ANAS a fost instituit un mecanism de colectare a datelor, care se baza în special pe raportarea zilnică, în afara unui sistem informațional. Acest fapt conduce la un management defectuos al timpului de muncă și a resurselor umane.

Urmare a studiilor și monitorizărilor desfășurate de Oficiul Avocatul Poporului, MMPS a instituit, prin ordinul nr. 61 din 19 aprilie 2023, grupul de lucru pentru evaluarea calității serviciilor prestate și gestionării finanțelor de către centrele de plasament temporar pentru refugiați. Grupul de lucru întrunea reprezentanți ai MMPS, ANAS și experți. Responsabilitățile grupului de lucru constau în: efectuarea de controale în teren în cadrul centrelor, întocmirea notelor informative cu privire la constatările identificate, elaborarea de recomandări privind îmbunătățirea activității centrelor de plasament temporar pentru refugiați.

În prezent Centrele de plasament pentru refugiați activează în baza Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 21/2022. Aspectele generale stipulate și lipsa Standardelor de calitate favorizează crearea unor confuzii în evaluarea calității serviciilor oferite beneficiarilor.

Aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului Social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate va oferi următoarele avantaje:

- Îndeplinirea recomandărilor Convenției Europene a drepturilor omului, Convenția privind statutul refugiaților;
- Realizarea obiectivului 3.2.1. a Hotărârii Guvernului nr. 21/2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina;
- Îmbunătățirea calității serviciilor oferite persoanelor strămutate;
- Consolidarea sistemului de protecție a persoanelor strămutate;
- Stabilirea standardelor pentru controlul și acreditarea Centrelor de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state

În lipsa unui act normativ clar privind prestarea serviciilor persoanelor strămutate în cadrul Centrelor de plasament, există riscul de a nu avea răspunsuri adecvate la nevoile beneficiarilor.

Totodată, în lipsa unor standarde minime de calitate este dificilă monitorizarea și controlul activității acestora centre, or MMPS nu are competența de control. În acest sens, pentru implicarea plenară a Inspectoratului Social de Stat în procesul de acreditare și control este nevoie de aprobarea Regulamentului-cadru și standardele minime de calitate prin hotărâre de Guvern.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Prevederile cadrului juridic actual care stabilesc cerințele privind organizarea și funcționarea Centrelor de plasament temporar sunt stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului de plasament temporar pentru refugiați și normele de personal și cheltuieli, centrului de plasament, aprobat prin ordinul MMPS nr.21/2022. Ordinul a fost emis în contextul crizei și a situației de urgență generate de războiul din Ucraina, având un caracter temporar.

Conform Legii nr.123/2010 cu privire la serviciile sociale, art.7, al.4 prestatorii de servicii sociale pot organiza și oferi servicii sociale dacă sunt acreditați în condițiile legii. Totodată Legea nr.129/2012 privind acreditarea prestatorilor de servicii sociale, prin art.18, lit.e) stabilește în calitate de condiție de acreditare, aplicarea standardelor de calitate a serviciilor sociale pentru care solicită acreditare. Complimentar, standardele de calitate sunt aprobate de Guvern, fapt reglementat prin Legea nr.547/2003 a asistenței sociale (art.10, al.3).

Hotărârea Guvernului nr.149/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale reglementează în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale (Anexa nr.1), la art.6, domeniile de activitate ale ministerului, inclusiv dezvoltarea politicilor în domeniul protecției sociale (al.2) și art.7, elaborarea proiectelor de acte normative în domeniile de activitate.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul de bază al proiectului este elaborarea unui cadru unic cu privire la organizarea și funcționarea Centrului de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state.

Aprobarea proiectului va asigura într-un mod corect și exhaustiv reglementarea scopului, obiectivelor, principiilor de activitate, modul de organizare și funcționare, managementul resurselor umane, drepturile și obligațiile Prestatorului și a beneficiarilor acestuia, precum și stabilirea standardelor minime de calitate serviciilor prestate în cadrul Centrului de plasament pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și va funcționa ca un instrument care va favoriza îmbunătățirea protecției persoanelor strămutate.

Pe termen lung, noul cadru normativ va contribui la:

- Crearea serviciilor sociale de plasament pentru persoanele strămutate de pe teritoriul altor state în corespundere cu standardele minime de calitate,
- Asigurarea conformării centrelor de plasament create în perioada crizei războiului la noile standarde de calitate,

- Asigurarea prestării serviciilor în cadrul centrelor de plasament pentru persoanele strămutate de pe teritoriul altor state în beneficiul acestora, cu respectarea demnității umane,
- Asigurarea evaluării și monitorizării calității serviciilor prestate.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea de ”a nu face nimic” constă în menținerea situației actuale, adică perpetuarea situației în care există o prestare neuniformă a serviciilor în cadrul Centrelor de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state în lipsa unui cadru normativ, care să stabilească criteriile de organizare, funcționare, evaluare și acreditare a prestatorilor. În consecință, ar putea fi afectată calitatea asistenței și a serviciilor prestate beneficiarilor.

Totodată, opțiune de „a nu face nimic” ar favoriza lipsa de responsabilitate pentru serviciile prestate în cadrul Centrelor de plasament pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și prestarea serviciilor la nivelul subiectiv al prestatorului.

Aprobarea acestui proiect va contribui la standardizarea serviciilor oferite la nivel național, respectând astfel drepturile persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Principalele prevederi ale proiectului constau în:

- Stabilirea scopului și a obiectivelor centrului, axat pe oferirea plasamentului, protecției și asistenței persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state pentru a-i ajuta în realizarea integrării și incluziunii comunitare și sociale;
- Indicarea categoriilor de beneficiari ai centrului: persoane și familii (complete cu copii, cuplu mamă-copil, cuplu tată-copil, bunica/bunicul/bunicii, alte rude cu nepoții) strămutate de pe teritoriul altor state, cetățeni străini, fără nici o deosebire bazată, în special pe vârstă, sex, rasă, culoare, limbă, religie, dizabilitate, orientare sexuală, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională etc.; persoanele beneficiare de protecție temporară specificate în Anexa 1 din Hotărârea Guvernului nr. 21 din 18 ianuarie 2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, la pct.1. și copiii strămutați de pe teritoriul altor state însoțiți de părinți/reprezentanți legali sau însoțitori autorizați/neautorizați;
- Condițiile pe care trebuie să le întrunească solicitantul pentru admiterea în centru;
- Stabilirea tipurilor de servicii prestate în cadrul centrului, în funcție de nevoile beneficiarilor, printre care: plasament prin asigurarea securității și intimității beneficiarilor; consiliere informațională conform necesităților beneficiarilor, inclusiv în vederea solicitării protecției temporare sau azilului; asigurarea alimentației (prepararea hranei, livrarea prânzurilor calde (după caz), oferirea pachetelor alimentare, oferirea condițiilor pentru prepararea hranei); consiliere psihologică (individuală și de grup, după caz prin grupuri de suport), dezvoltarea abilităților cognitive, de comunicare, comportament și relaționare; asistență și suport social în depășirea situației de criză; consiliere juridică primară; agrement și petrecere a timpului liber, inclusiv antrenarea beneficiarului în activități sociale și culturale; facilitarea integrării

și incluziunii sociale a beneficiarilor Centrului în societate; referirea către instituțiile abilitate pentru a oferi asistența necesară (servicii educaționale, servicii medicale, angajarea în câmpul muncii, profesionalizare etc.);

- Reglementarea organizării și funcționării centrului, în special amplasarea centrului în comunitate, amenajarea spațiului care este nevoie de a fi adaptat pentru persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă și familiile cu copii mici; admiterea beneficiarului; plasamentul, inclusive cel de urgență; termenul de cazare, care nu va depăși 90 de zile calendaristice, și condițiile de prelungire a termenului; evaluarea nevoilor și prestarea serviciului; transferul, suspendarea și încetarea termenului de plasament; sistarea activității centrului;
- Reglementarea drepturilor și a obligațiilor prestatorului și ale beneficiarilor;
- Stabilirea reglementărilor cu privire la managementul centrului și a resurselor umane;
- Instituirea mecanismului de protecție și reclamații, cu accent pe protecția împotriva violenței, discriminării, neglijării, exploatării, hărțuirii, a tratamentului inuman și/sau degradant și/sau a traficului de ființe;
- Reglementarea colectării, transmiterii și prelucrării informațiilor privind beneficiarii, operarea în sistemul informațional și protecția datelor cu caracter personal;
- Reglementarea modalității de finanțare a centrului și gestionarea patrimoniului.

Proiectul stabilește și standardele minime de calitate pentru Serviciul Social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state, stabilindu-se următoarele standard minime cu indicatorii de realizare și rezultatele scontate: 1. Accesibilitate și disponibilitate, 2. Informare și sensibilizare, 3. Abordarea individualizată, 4. Abordarea multidisciplinară, 5. Libertate de exprimare și opinie, 6. Confidențialitatea informației, 7. Nondiscriminarea, 8. Respectarea demnității umane și dreptul la viața privată și intimă, 9. Menținerea, dezvoltarea relațiilor cu membrii familiei și cu alte persoane apropiate și reintregirea familiei, 10. Celeritate în oferirea serviciilor, 11. Colaborare și parteneriat, 12. Localizarea Centrului, 13. Mediul intern al Centrului, 14. Amenajarea spațiilor igienico-sanitare, 15. Amenajarea spațiilor pentru servicii, 16. Admiterea beneficiarului, 17. Plasamentul beneficiarilor în Centru, 18. Evaluarea necesităților de asistență a beneficiarilor, 19. Planificarea serviciilor beneficiarului, 20. Suspendarea/încetarea prestării de servicii, 21. Programul activității Centrului, 22. Plasamentul beneficiarilor, 23. Serviciul de consiliere informațională, 24. Serviciul de alimentație, 25. Serviciul de agrement și petrecere a timpului liber, inclusiv antrenarea beneficiarilor în activități sociale și culturale, 26. Menținerea sănătății beneficiarului, 27. Consiliere psihologică (individuală și de grup), 28. Asistență și suport în depășirea situației de criză, 29. Consilierea juridică primară, 30. Asistență în educație/învățare continuă, 31. Facilitarea integrării și incluziunii sociale a beneficiarilor în societate, 32. Serviciile de referire către serviciile de angajare în câmpul muncii și de profesionalizare, serviciile medicale, 33. Drepturile beneficiarilor, 34. Obligațiile beneficiarului, 35. Drepturile și obligațiile personalului, 36. Managerul Centrului, 37. Planificarea și dezvoltarea Serviciilor în Centru, 38. Evaluarea și monitorizarea, 39. Selecția și angajarea personalului în cadrul Centrului, 40. Formarea profesională inițială și continuă, 41. Supervizarea personalului, 42. Evaluarea personalului, 43. Depunerea și examinarea reclamațiilor și plângerilor, 44. Protecția împotriva violenței, discriminării, neglijării, exploatării, hărțuirii (inclusiv sexuală), a tratamentului inuman și/sau degradant și/sau a traficului de ființe umane, 45. Dosarul beneficiarului, 46. Înregistrarea și arhivarea datelor, 47. Protecția datelor cu caracter personal, 48. Evidența și raportarea datelor, 49. Documentele Centrului referitoare la resursele umane.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu există opțiuni alternative.

Prezentul proiect are scopul de a promova la un nivel de Hotărâre de guvern prevederile cu privire la organizarea și funcționarea Centrului de plasament pentru persoane strămutate care la moment se bazează pe Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 21/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Centrului de plasament temporar pentru refugiați și normele de cheltuieli și personal, care este unul prea general și nu stipulează standardele de calitate de prestare a serviciilor.

Nu au fost luate în calcul alte opțiuni, ba mai mult, lipsa în continuare a unei asemenea Hotărâri de guvern, ar crea în continuare un impediment cu un impact negativ asupra protecției persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efecte negative:

- Organizarea și prestarea neuniformă a serviciilor de plasament temporar pentru persoanele strămutate de pe teritoriul altor state;
- Lipsa unor răspunsuri adecvate ale prestatorilor la nevoile beneficiarilor;
- Lipsa atitudinii responsabile față de prestarea serviciilor în cadrul Centrelor de plasament pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state;
- Activarea Centrelor de plasament pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state în lipsa acreditărilor;
- Lipsa unui mecanism clar și transparent de organizare a acestor centre;
- Un control slab al planificării și gestionării resurselor financiare necesare asigurării funcționării Centrelor de plasament pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state;
- Probleme în asigurarea răspunsului statului la alte crize care ar putea genera fluxuri de persoane.

În cadrul analizei nu au fost identificate efecte pozitive ale menținerii stării actuale.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Impacturile sunt prezentate în Anexa nr.1.

Beneficii

Cele mai importante beneficii ale aprobării cadrului normativ cu privire la organizarea și funcționarea Centrului de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state se referă la următoarele aspecte:

- Stabilirea cadrului regulatoriu de organizare și funcționare a centrelor de plasament;
- Stabilirea unei perioade determinate de prestare a serviciilor de plasament temporar pentru persoanele strămutate de pe teritoriul altor state, precum durata plasamentului de urgență – până la 72 ore și a plasamentului temporar – maxim 90 de zile;

- Determinarea numărului de personal antrenat în prestarea serviciilor în cadrul centrului, după cum urmează: manager (1 unit.), contabil-șef (1 unitate), asistent social (1 unitate la 50 beneficiari), psiholog (1 unitate), pedagog social (1 unitate la 50 de beneficiari), jurist (0,5 unitate), lucrător social (1 unitate la 50 beneficiari), bucătar (2 unități), îngrijitor spații (2 unități);
- Stabilirea costurilor per beneficiar, în mărime de aproximativ 450 lei/zi/beneficiar, ceea ce va conduce la o eficientizare a resurselor financiare destinate asistării persoanelor beneficiare a serviciilor centrului de plasament temporar. Costurile estimate pentru asigurarea prestării serviciilor în cadrul centrului au fost elaborate cu suportul Programului Mondial Alimentar, printr-un exercițiu participativ cu implicarea reprezentanților MMPS, ANAS, UNHCR, WFP, ACTED, REACH Initiative, prin analiza datelor colectate de la centrele de plasament funcționale în luna mai 2023. Analiza costurilor actuale pentru asigurarea funcționării CPTR-urilor și costurile estimate sunt prezentate în Anexa nr.2;
  - Evidența persoanelor beneficiare de serviciile centrului de plasament temporar și a locurilor disponibile, prin obligativitatea înregistrării acestora în sistemul informațional UAHELP, care va contribui la o mai bună monitorizare a situației și gestionare a fluxurilor de persoanele.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu există opțiune alternativă.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscurile ce pot conduce la eșecul intervenției se referă la următoarele aspecte:

- Insuficiența resurselor financiare pentru înființarea centrelor de plasament temporar pentru persoanele strămutate de pe teritoriul altor state;
- Extinderea perioadei de plasament mai mare de 90 de zile, fapt ce va crea dificultăți de integrare socială a persoanelor și a dependenței de serviciile centrului;
- Diminuarea numărului persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state care ar solicita plasament temporar în cadrul Centrelor de plasament pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu este cazul. Analiza de impact în cauză nu este o analiză care se referă la reglementarea activității de întreprinzător.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În vederea asigurării accesului persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state la servicii de asistență socială, în special de plasament temporar, calitative, este nevoie de a fi aprobate standardele minime de calitate. Implementarea prevederilor actului normativ va contribui la o mai bună organizare a asistenței acordate persoanelor refugiate solicitante de protecție temporară și azil; aplicarea unitară a prevederilor cu privire la crearea centrelor de plasament temporar; dezvoltarea centrelor într-un mod organizat și în corespundere cu numărul și nevoile persoanelor strămutate; eficientizarea resurselor financiare și umane implicate în prestarea serviciilor în cadrul centrelor de plasament temporar pentru această categorie de persoane; acreditarea centrelor existente; monitorizarea, evaluarea și controlul prestării serviciilor în cadrul centrelor; îmbunătățirea calității vieții persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state.

Având în vedere argumentele și avantajele acestui Proiect de hotărâre, expuse anterior, constatăm că această inițiativă vine să:

- îmbunătățească cadrul legal în domeniul protecției persoanelor strămutate pe teritoriul Republicii Moldova;
- respectarea drepturilor beneficiarilor din Centrele de plasament pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state prin responsabilizarea prestatorilor;
- creșterea calității serviciilor oferite în cadrul Centrelor de plasament pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Responsabilitatea de implementare a reglementărilor noi îi revine MMPS, prin intermediul Agențiilor Teritoriale de Asistență Socială și a Inspectoratului Social de Stat. În vederea elaborării proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului Social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate, în cadrul MMPS a fost creată o echipă de suport cu sprijinul partenerilor de dezvoltare.

Totodată, responsabilitatea de dezvoltare și promovare a actului normative revine Direcției politice în domeniul serviciilor sociale din cadrul MMPS, iar acreditarea și controlul respectării prevederilor îi revine Inspectoratului Social de Stat.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea și evaluarea serviciilor prestate în cadrul Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state se va efectua de către Prestator, Agenția Națională de Asistență Socială și Inspectoratul Social de Stat. Indicatorii de performanță sunt stipulați în Standardele minime de calitate a prezentului proiect.

Monitorizarea implementării noilor reglementări se va face în baza următorilor indicatori de performanță:

- 1) Nr. de centre de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state create
- 2) Nr. persoanelor angajate în cadrul centrelor

- 3) Nr. de persoane strămutate de pe teritoriul altor state beneficiare a serviciilor centrelor
- 4) Nr. și Ponderea centrelor conforme cu standardele minime de calitate
- 5) Nr. de plângeri și sesizări din partea beneficiarilor referitoare la calitatea serviciilor prestate de centrelor.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impactul prevederilor actului normativ vor fi resimțite în anul 2023, urmare a inițierii procedurii de acreditare a prestatorilor, în sensul:

- standardele minime de calitate aprobate;
- racordarea centrelor funcționale la moment la noile standarde de calitate,
- aplicarea uniformizată a mecanismului de finanțare de către centrele de plasament;
- mecanism de control a respectării standardelor minime de calitate instituit și aplicat;
- pregătirea Republicii Moldova pentru asistența persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state în cazul unor alte crize potențiale.

Monitorizarea implementării standardelor de calitate conform pct. 9 c a Hotărârii Guvernului 1263/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale Asistență Socială, a structurii și efectivului-limită ale acesteia responsabilă de evaluare și monitorizare este Agenția Națională de Asistență Socială.

Evaluarea impacturilor implementării proiectului în cauză este realizată permanent de către Prestator, la solicitarea acreditării de către Inspectoratul Social de Stat, în Rapoartele periodice de către Avocatul Poporului.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Cele mai importante părți interesate în realizarea intervenției propuse sunt:

- b. Guvernul Republicii Moldova** din perspectiva asigurării pregătirii Republicii Moldova pentru a putea face față unor crize ce vor genera strămutarea persoanelor către Republica Moldova;
- c. Ministerul Muncii și Protecției Sociale** în calitate de autoritate publică centrală responsabilă pentru elaborarea politicilor în domeniul protecției sociale;
- d. Prestatorii de servicii sociale** din perspectiva aplicării unor mecanisme clare și uniforme de creare și organizare a centrelor de plasament temporar pentru persoanele strămutate de pe teritoriul altor state;
- e. Autoritățile publice, partenerii de dezvoltare și organizațiile societății civile** din perspectiva investiției acestora în eficientizarea sistemului de asistență socială și țintirea nevoilor persoanelor refugiate;
- f. Persoanele strămutate beneficiari ai Centrului de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state.**

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Elaborarea analizei de impact și a actului normativ a fost însoțită de mai multe ședințe de consultare, cu participarea reprezentanților ANAS, a centrelor de plasament, a partenerilor de dezvoltare.

Potrivit prevederilor art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și în conformitate cu procedurile stabilite de Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul și analiza de impact urmează a fi transmise pentru examinare în cadrul Ședinței Secretarilor generali de stat, cu scopul înregistrării oficiale a proiectului la Cancelaria de Stat și, în cazul susținerii, lansării în avizări și consultări publice oficiale, în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018.

În conformitatea cu rigorile de transparență în procesul decizional, proiectul hotărârii de guvern a Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului Social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate urmează a fi supus unei consultări publice și adecvate cu părțile interesate, realizat prin următoarele metode:

- Expedierea scrisorii spre avizare;
- Publicarea proiectului pe pagina web a autorității publice;
- Publicarea proiectului pe platforma web www.particip.gov.md și pagina oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale;
- Consultare în cadrul ședințelor cu autoritățile ce vor fi vizate de proiectul propus, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Până la etapa elaborării prezentului document, părțile implicate susțin nevoia aprobării standardelor minime de calitate pentru Serviciul social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state.

Anexa 1

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă	Opțiunea alternativă
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	+1		

fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0		
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	-1		
cadrul instituțional al autorităților publice	+2		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+3		
situația social-economică în anumite regiuni	+1		
situația macroeconomică	+1		
alte aspecte economice	0		
gradul de ocupare a forței de muncă	+2		
nivelul de salarizare	+1		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	+1		
inegalitatea și distribuția veniturilor	+1		
nivelul veniturilor populației	+1		
nivelul sărăciei	+2		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+3		
diversitatea culturală și lingvistică	+3		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+1		
modul sănătos de viață al populației	+1		
nivelul criminalității și securității publice	+1		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	+3		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	+1		
accesul și calitatea serviciilor medicale	+1		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		

accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	+1		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	+2		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Analiza costurilor și stabilirea costurilor estimative

Analiza costurilor funcționării CPTR-urilor a fost realizată cu suportul Programului Mondial Alimentar, printr-un exercițiu participativ cu implicarea reprezentanților MMPS, ANAS, UNHCR, WFP, ACTED, REACH Initiative, prin analiza datelor colectate de la centrele de plasament funcționale în luna mai 2023.

Datele utilizate în acest calcul au fost furnizate după cum urmează:

- MMPS/ANAS - informații financiare privind cheltuielile în centre
- UNHCR/ACTED - costul utilităților plătite
- PAM - Costul hranei/cateringului în CPTR-uri
- REACH - Ocuparea în Centre.

Au fost supuse analizei 59 de centre, dintre care 15 centre în zona de Nord (9 unități administrativ-teritoriale de nivelul II), 37 centre din zona de Centru (10 unități administrativ-teritoriale de nivelul II, inclusiv mun.Chișinău) și 7 centre din zona Sud (5 unități administrativ-teritoriale de nivelul II). Obiectivul analizei a constat în estimarea costului pe beneficiar pe zi pentru fiecare CPTR prin colectarea datelor disponibile privind cheltuielile de la MMPS și de la parteneri. Analiza a fost desfășurată în baza datelor prezentate de MMPS și ANAS pentru perioada noiembrie 2022- ianuarie 2023. Urmare a analizei au fost determinate următoarele categorii de cheltuieli (a se vedea Tabelul 2.1.).

Tabel 2.1. Categoriile de date analizate

Unități (lunar)	Întreținere (lunar)	Personal (lunar)	Alimente (lunar)	Active (cheltuieli unice)
Electricitate	Colectare deșeuri	Costuri de personal	Catering	Mobilier
Gaz	Materiale de curățenie			Infrastructură/construcții
Apă	Reparații regulate			Aparate electrocasnice (tacâmuri, veselă, mașină de spălat, frigider etc.)
Comunicații (internet/telefonie fixă)				

Datele colectate au fost analizate prin parcurgerea a 8 etape:

1. Colectarea datelor pentru fiecare CPTR, pentru fiecare lună și pentru fiecare subcategorie.
2. Transpunerea datelor privind cheltuielile la nivel de subcategorie în categorii principale.
3. Stabilirea ocupării pentru fiecare CPTR pentru 3 luni, pentru a oferi o indicație a „zilelor ocupate” pentru fiecare CPTR pentru lunile respective.
4. Identificarea informațiilor privind gradul de ocupare adăugate la datele din subcategorii.
5. Stabilirea costurilor pentru diverse subcategorii agregate la nivel de categorie pentru fiecare CPTR și adăugarea de informații privind zilele ocupate.
6. Identificarea valorilor aberante și eliminarea acestora. Cifre mai mari decât media pe categorie.

7. Stabilirea 20 cel mai mare cost pe categorie utilizat pentru a determina costul mediu pe persoană pe zi în lei.
8. Determinarea costului mediu pentru cele 4 categorii principale stabilite ca rezultat final. Pentru a putea calcula costurile, toate datele privind cheltuielile colectate au fost reunite într-un singur set de date cu un format comun. A fost utilizat Google Sheets, deoarece platforma online este concepută pentru ca mai multe părți interesate să lucreze la un set de date în timp real, iar problemele de calitate au putut fi identificate și abordate în timpul procesului de transmitere a datelor.

Tabelul este în format lung pentru a simplifica prelucrarea și analiza. Un exemplu de table (primele rânduri) care a fost utilizat în analiză este prezentat mai jos:

RAC ID	Month	MainCategory	Subcategory	Amount
10	2023-Jan	Assets	Appliances	834.17
10	2022-Nov	Assets	Appliances	834.17
10	2022-Dec	Assets	Appliances	834.17
106	2022-Nov	Assets	Appliances	2083.83
106	2022-Nov	Assets	Appliances	8.83
106	2022-Dec	Assets	Appliances	8.83
106	2023-Jan	Assets	Appliances	2083.83
106	2023-Jan	Assets	Appliances	8.83
106	2022-Dec	Assets	Appliances	2083.83
108	2023-Jan	Assets	Appliances	12059
108	2022-Nov	Assets	Appliances	12059
108	2022-Dec	Assets	Appliances	509
108	2023-Jan	Assets	Appliances	509
108	2022-Nov	Assets	Appliances	509
108	2022-Dec	Assets	Appliances	12059
108	2022-Dec	Assets	Infrastructure/construction (WASH	20178
108	2022-Nov	Food	Food	37237
108	2023-Jan	Food	Food	34852
108	2022-Dec	Food	Food	29371
108	2022-Nov	Other	Services not assigned	1464410.4
108	2022-Nov	Personnel	Security	374896.2
108	2022-Nov	Utilities	Communication	60000

În cazul aparatelor electrocasnice, a fost calculată o medie pentru fiecare centru, deoarece cheltuielile disponibile acopereau un an întreg, în loc să fie specifice fiecărei luni. Costul anual a fost împărțit la 12 pentru a obține un cost lunar pentru fiecare centru. Acest lucru poate fi observat în imaginea de mai sus, unde costul aparatelor pentru CPTR (RAC ID 10) a fost înregistrat ca fiind de 834,17 lei pentru toate 3 luni analizate.

Dacă se cunoaște costul total al unui CPTR pentru o lună și numărul de beneficiari pentru fiecare zi din luna respectivă, se poate calcula costul pe persoană pe zi.

Exemplu: un centru are cheltuieli de 3.000 de dolari pentru luna aprilie. Au fost 10 refugiați care au stat în fiecare zi pe parcursul celor 30 de zile. Putem înmulți numărul de refugiați cu numărul de zile pentru a ști câte sejururi individuale de o zi au existat în aprilie (300). În acest exemplu, costul pe persoană pe zi este de 10 dolari.

Datele disponibile pentru numărul de refugiați care locuiesc în fiecare CPTR sunt ocazional date lipsă și, prin urmare, o simplă adunare a tuturor zilelor dintr-o lună nu este practică. Prin urmare, a fost utilizată o metodă alternativă: Ocuparea medie zilnică pentru o anumită lună, înmulțită cu numărul de zile în care centrul a fost deschis în luna respectivă. Rezultatul este același cu cel obținut dacă toate zilele lipsă ar fi fost înlocuite cu media de ocupare pentru luna respectivă.

Cheltuielile au fost însumate pe categorii, pe centru, pe lună.

Cheltuieli sintetizate pe CPTR și pe categorii principale.

RAC ID	Assets	Food	Maintenance	Other	Personnel	Utilities	Total
10	2,502.50						2,502.50
106	6,278.00						6,278.00
108	57,882.00	101,460.00		1,464,410.40	374,896.20	922,500.10	2,921,148.70
1091	545.50	41,281.00			76,500.00	643,861.98	762,188.48
1092	2,024,824.50	148,402.00			76,500.00	1,559,061.96	3,808,788.46
11	10,045.50	23,015.00	3,000.00	2,000.00	21,870.00	100,375.84	160,306.34
111	8,055.50	470,060.00					478,115.50
112	15,196.00		2,739.00		103,289.00	28,463.23	149,687.23
113	2,056.50		4,500.00		32,934.00	1,263.00	40,753.50
117	307,383.50	188,000.00			102,197.00	152,334.47	749,914.97
12	13,756.00						13,756.00
120	30.00						30.00
121	30.25	12,350.00					12,380.25
124	15,777.00	461,624.00				5,440.00	482,841.00
126	4,378.00	310,620.00	1,980.00		27,219.00	88,135.00	432,332.00
130	14,065.00	3,344.00					17,409.00
137	7,693.50	6,949.00			109,424.00		124,066.50
138	256,634.00	24,886.00				697.00	282,217.00
139	16,645.00	9,572.00					26,217.00
140	35.00				25,500.00	7,886.76	33,421.76
141		2,093.00					2,093.00

Costul pe persoană pe zi, pe CPTR și pe categorie principală.

RAC ID	OccupiedDays	Assets	Food	Maintenance	Other	Personnel	Utilities	Total
10	-							
106	1,773	3.54						3.54
108	8,624	6.71	11.76		169.81	43.47	106.97	338.72
1091	4,049	0.13	10.20			18.89	159.02	188.24
1092	14,554	139.12	10.20			5.26	107.12	261.70
11	2,009	5.00	11.46	1.49	1.00	10.89	49.96	79.79
111	2,539	3.17	185.14					188.31
112	1,123	13.53		2.44		91.98	25.35	133.29
113	556	3.70		8.09		59.23	2.27	73.30
117	1,867	164.64	100.70			54.74	81.59	401.67
12	5,026	2.74						2.74
120	-							
121	66	0.46	187.12					187.58
124	3,391	4.65	136.13				1.60	142.39
126	2,119	2.07	146.59	0.93		12.85	41.59	204.03
130	-							
137	1,321	5.82	5.26			82.83		93.92
138	2,235	114.83	11.13				0.31	126.27
139	1,051	15.84	9.11					24.96
140	4,898	0.01				5.21	1.61	6.82
141	-							
142	1,769	3.43	10.64		11.44	2.93	60.65	89.08
143	1,675	4.64	159.18				29.72	193.55
148	-							

Rezultatul arată că, chiar și atunci când se combină lunile și categoriile, cifrele rezultate sunt încă problematice. De exemplu, făcând referire la tabelul de mai sus, rezultatele sugerează că costul total pe persoană pe zi pentru centrul 106 este de 3,54 lei. Dar acest lucru este clar, deoarece au existat unele cheltuieli pentru active (în acest caz, aparatele electrocasnice) și niciuna pentru orice altă categorie.

Prin urmare, costurile calculate pe persoană și pe zi reprezintă mai degrabă o măsurătoare a gradului de completare a evidențelor financiare decât o măsurătoare a costurilor reale. În timp ce dezavantajul acestui lucru este clar - comparația între CPTR-uri devine nepractică - există un avantaj. Dacă pornim de la ipoteza că, în general, costurile mai mari măsoară un grad mai mare de exhaustivitate a înregistrărilor, atunci putem lua în considerare doar valorile mai mari și le putem exclude pe cele mai mici pentru a genera unele estimări generale.

O problemă în cadrul analizei a fost identificarea valorilor „aberante”. Prin selectarea doar a CPTR-urilor care au cele mai mari costuri conform datelor disponibile și prin calcularea mediei, putem avea o estimare aproximativă a ceea ce ar putea costa fiecare categorie de cheltuieli pe persoană pe zi, cu limitarea importantă că, chiar și în cazul celor selectate, vor lipsi și cheltuielile pentru unele subcategorii. Cu toate acestea, ca o primă etapă, s-a analizat legitimitatea valorilor aberante și dacă acestea trebuie incluse sau excluse din calcul. Pentru identificarea și eliminarea valorilor aberante s-a realizat:

- s-a stabilit costurile per CPTR și categorie

Primele câteva rânduri ale costurilor pe persoană în funcție de CPTR și de categoria principală utilizată pentru detectarea valorilor aberante (punct de plecare).

rac-category-person								
RAC ID	OccupiedDays	Assets	Food	Maintenance	Other	Personnel	Utilities	Total
10	0							
106	1773	3.54						3.54
108	8624	6.71	11.76		169.81	43.47	106.97	338.72
1091	4049	0.13	10.2			18.89	159.02	188.24
1092	14554	139.12	10.2			5.26	107.12	261.7
11	2009	5	11.46		1.49	1	10.89	49.96
111	2539	3.17	185.14					188.31
112	1123	13.53			2.44	91.98	25.35	133.29
113	556	3.7			8.09	59.23	2.27	73.3

Costurile de întreținere a CPTR-urilor sunt diferite dat fiind finanțarea diferențiată a acestora, inclusive care este determinată de modalitatea de încheiere directă a contractelor de finanțare dintre prestatorii de CPTR-uri și donatori.

- se calculează media și abaterile standard. O modalitate populară de detectare a valorilor aberante în orice set de date este identificarea valorilor care se află la două abateri standard de la medie. Pentru aceste date, din cauza dimensiunii mici și a variabilității ridicate, abaterile standard sunt relativ foarte mari. Acest lucru înseamnă că nu va fi detectată nicio valoare sub medie (deoarece media minus două abateri standard este un număr negativ pentru fiecare categorie).

Media și abaterea standard pentru fiecare categorie principală:

	Assets	Food	Maintenance	Other	Personnel	Utilities
mean	44.72727273	100.2356	43.44692308	26.635	124.743878	64.42633
st dev	96.00703379	73.25351	171.7398354	53.45901	403.03153	91.25079
mean - 2 st dev	-428.7554079	-393.25	-730.4062647	-240.471	-1736.87	-429.4295
mean + 2 st dev	236.7413403	246.7426	386.9265939	133.553	930.806937	246.9279

- cu toate acestea, atunci când se caută valori care se situează foarte mult deasupra distribuției, sunt identificate opt valori. Primele câteva rânduri ale tabelului care arată doar valorile aberante pentru fiecare categorie

outliers								
RAC ID	OccupiedDays	Assets	Food	Maintenance	Other	Personnel	Utilities	Total
10	0							
106	1773							3.54
108	8624				169.81			338.72
1091	4049							188.24
1092	14554							261.7
11	2009							79.79
111	2539							188.31
112	1123							133.29
113	556							73.3

Având în vedere că vom include doar o mică selecție de CPTR-uri cu înregistrări mai complete, aceste valori aberante au un impact disproporționat de mare asupra estimărilor și, prin urmare, au fost eliminate.

- Stabilirea costurilor după eliminarea celor 8 valori aberante:

outliers removed									
RAC ID	Occupi	Assets	Food	Mainte	Other	Person	Utilitie	Total	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	
106	1773	3.54	0	0	0	0	0	3.54	
108	8624	6.71	11.76	0	0	43.47	106.97	338.72	
1091	4049	0.13	10.2	0	0	18.89	159.02	188.24	
1092	14554	139.12	10.2	0	0	5.26	107.12	261.7	
11	2009	5	11.46	1.49	1	10.89	49.96	79.79	
111	2539	3.17	185.14	0	0	0	0	188.31	
112	1123	13.53	0	2.44	0	91.98	25.35	133.29	
113	556	3.7	0	8.09	0	59.23	2.27	73.3	
117	1867	164.64	100.7	0	0	54.74	81.59	401.67	
12	5026	2.74	0	0	0	0	0	2.74	

Prin includerea doar a celor mai mari 20 de costuri pe categorie după eliminarea valorilor aberante și prin calcularea mediei, se obține o estimare potențială a unor categorii.

20 cele mai mari costuri pe persoană după eliminarea valorilor aberante

ID-uri RAC	Alimente	Utilități	Active	Personal
68; 18; 62; 33	227.05	232.79	201.88	377.32
207; 1091; 117; 19	220.98	159.02	164.64	175.74
19; 33; 43; 62	191.66	127.20	164.48	137.59
17; 41; 174; 154	190.17	124.61	147.97	126.37
121; 1092; 82; 18	187.12	107.12	146.67	112.59
111; 108; 1092; 32	185.14	106.97	139.12	96.76
21; 51; 138; 112	171.97	85.15	114.83	91.98
34; 5; 3; 137	166.16	84.15	97.24	82.83
41; 117; 44; 27	163.81	81.59	88.11	82.01
27; 17; 54; 41	161.56	78.93	87.52	80.94
143; 54; 154; 4	159.18	73.22	86.37	73.66
43; 142; 67; 153	158.37	60.65	84.79	65.57
51; 21; 66; 34	157.78	51.11	75.20	63.55
2; 11; 5; 113	156.64	49.96	59.77	59.23
66; 15; 17; 5	156.34	49.12	58.63	57.62
67; 573; 32; 117	155.32	43.22	56.92	54.74
18; 153; 574; 35	155.15	41.92	53.81	52.63
26; 210; 160; 108	153.98	41.82	47.19	43.47
65; 126; 572; 54	152.60	41.59	46.10	42.88

Numărul 20 a fost ales ca o limită rezonabilă pentru a se asigura că sunt incluse suficiente înregistrări pentru ca o medie să fie semnificativă, dar nu prea multe pentru a nu include un număr mare de cifre care au mai multe șanse de a avea date incomplete. Acest lucru a fost posibil doar

pentru alimente, utilități, active și personal, deoarece celelalte categorii nu au avut cel puțin 20 de CPTR în care cheltuielile au fost colectate parțial sau în mare parte.

În rezultat s-a stabilit **costul mediu per persoană per zi** după cum urmează:

Produse alimentare	Utilități	Active	Personal	Total
171,00	83,83	97,89	95,61	448,33

Alimente	MDL	USD
Ziua	383,896.12	19,890.99
Săptămâna	2,687,272.86	139,236.94
Luna	11,900,779.80	616,620.71

Utilități	MDL	USD
Ziua	188,194.98	9,751.04
Săptămâna	1,317,364.88	68,257.25
Luna	5,834,044.46	302,282.10

Active	MDL	USD
Ziua	219,766.42	11,386.86
Săptămâna	1,538,364.92	79,708.03
Luna	6,812,758.94	352,992.69

Personal	MDL	USD
Ziua	214,650.06	11,121.76
Săptămâna	1,502,550.44	77,852.35
Luna	6,654,151.94	344,774.71

Oameni în CCR	MDL	USD
Ziua	1,006,507.59	52,150.65
Săptămâna	7,045,553.10	365,054.56
Luna	31,201,735.14	1,616,670.21

Astfel, costul de întreținere lunară a unui Centru cu o capacitate de 50 de locuri este de 694.911,5 lei.

Ținând cont de faptul că costurile estimate de partenerii de dezvoltare sunt determinate în baza analizei situației existente în luna a mai 2023, s-a determinat nevoia corelării acestora cu unele prevederi ale Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și ale Hotărârii Guvernului nr.520/2006 privind aprobarea Normelor de cheltuieli în bani pentru întreținerea persoanelor cazate în instituțiile sociale. Corelarea s-a realizat pentru unele linii de buget. Astfel, costurile de personal s-au stabilit pornind de la prevederile Legii

nr.270/2018, obținându-se un cost total lunar de 56.898,35 pentru 9,5 unități de personal conform statelor de personal stabilite în proiectul HG (tabelul de mai jos).

În baza prevederilor HG nr. 520/2006 au fost stabilite costurile pentru produse alimentare, bunuri de vestimentație, produse igienico-sanitare, literatură și jocuri. Astfel costul lunar pentru bunurile enumerate mai sus pentru un beneficiar este de 2.853,9 lei (vezi tabelul de mai jos)

Cost per beneficiar	Normative	Lunar	Pct2.HG anexa		Lunar per beneficiar	Lunar pentru 1 centru de 50 beneficiari
Produse alimentare (zi)	72.29	2241.0	+20%	448.198	2689.2	134459.4
Încălțăminte, îmbrăcăminte, inventar moale (anual)	1712.57	142.7			142.7	7135
Produse igienico-sanitare (pe an)	197.58	16.5			16.5	825
Literatura, jocuri și jucării (pe an)	65.89	5.5			5.5	275
Total		2405.7			2853.9	142694.4

Costul estimativ al utilităților s-a utilizat din datele Analizei costurilor funcționalității CPTR-urilor, realizată cu suportul Programului Mondial Alimentar.

Astfel, **valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru asigurarea funcționalității lunare a unui Centru cu o capacitate de 50 beneficiari este de 329.529,25 lei (calculule detaliate sunt prezentate mai jos).**

Nr.	Linie de cheltuieli pentru 1 CPRT de 50 beneficiari	Cost lunar lei
1	Personal	56.898,35
2	Alimente	134.459,4
3	Bunuri de vestimentație	7135
4	Produse igienico-sanitare	825
5	Literatură, jocuri	275
6	Utilități (gaz, electricitate)	129.936,5
	Total	329.529,25